

лапидарни изрази, въ които се долавя бързо дишане, едва овладено възбуждение. Въ зависимост отъ предмета и повода, стилът на писаното се мѣни чувствително, така че, ако въ едни случаи прозата му тече бавно, съ добре измѣрена пълнота на фразата и надмощие на понятията, въ други тя е поривиста и прекъсната, отразявайки емоционалното състояние. Изобщо взето, навредъ, гдето Селимински не изнася факти и доводи, убедителни само за хладния разумъ, той пише изъ повисеното настроение на момента, безъ да го скрива — въпрѣки старанието си за мѣрка и стилъ. Нему е присъщо тогава, като най-очебиенъ личенъ тонъ, нѣщо подвижно, клокочещо, дори бурно, нѣщо волево на духа, готово да мине въ действие. Предавайки писмено своите мисли, желания, предчувствия и уроци, той влиза постоянно въ ролята на агитаторъ, който има предъ себе си една внимателна и отзивчива аудитория. Въ тая смисъл неговата проза носи твърде често печата на речь предъ невидими слушатели, съ всичкия ѝ добре улученъ ораторски ходъ. Това личи, напр., въ приведения по-горе късъ (стр. 528), гдето смѣлата критика надъ европейските народи е свързана съ въодушевенъ позивъ къмъ българите за организация и борба: насаждайки убеждението, че моралът има грамадно значение въ човѣшкия напредъкъ, той иска да вдъхне сѫщевременно въбра въ собствените сили и въ възможността за българите да достигнатъ, при добра воля и общи усилия, умствените, икономическите и политическите придобивки на културните народи.

Нѣколко избрани примѣри биха ни разкрили най-нагледно този индивидуаленъ характеръ на стила, — извѣнъния, които сме привеждали вече по разни поводи. Ще се спремъ първо на нѣкои фигуративни изрази, както Селимински ги намира при щастливо вдъхновение.

Попадналъ въ патриотически ентузиазъмъ при една весть за напредъка на българската младежъ и за книжовния починъ на К. Фотинова, Селимински изказва предъ Чавдарова въ Цариградъ (1844 г.) най-напредъ общата мисълъ: „Блазе на народа ни, задето сега младежъта се различава отъ предишната погърчена младежъ. Предишните младежи, като предпочитаха своето щастие, се отказваха отъ своята народност и въвеж-